

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 232.145 van 9 september 2015
in de zaak A. 213.075/XIV-35.812**

In zake : Mohammad Hameed KHUSBEEEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Pieter Van Assche
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Koning Albertlaan 128
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefaan Verbouwe
kantoor houdend te 1150 Brussel
Tervurenlaan 270
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep tot nietigverklaring, ingesteld op 14 juli 2014, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de Federale Overheidsdienst Justitie, dienst Voogdij, van 4 juni 2014 waarbij wordt vastgesteld dat verzoeker “niet voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 5 van Titel XIII, Hoofdstuk 6 ‘Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen’ van de programmawet van 24 december 2002”, waardoor zijn plaatsing onder de hoede van de dienst Voogdij van rechtswege vervalt op de datum van de kennisgeving van de bestreden beslissing.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 maart 2015.

Staatsraad Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Helle Van Nijvenseel, die *loco* advocaat Pieter Van Assche verschijnt voor verzoeker, is gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoeker komt op 17 februari 2014 België binnen en verklaart zich dezelfde dag vluchteling. Hij verklaart alsdan van Afghaanse nationaliteit te zijn en geboren te zijn op 4 mei 1998. Eveneens op 17 februari 2014 wordt verzoeker onder de hoede geplaatst van de dienst Voogdij. De dienst Vreemdelingenzaken uit twijfels over de leeftijd van betrokkene.

In het Universitair Ziekenhuis te Antwerpen ondergaat verzoeker op 20 februari 2014 een medisch onderzoek om na te gaan of hij al dan niet de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt. De arts besluit dat verzoeker ouder is dan achttien jaar.

Op 4 juni 2014 beslist de dienst Voogdij dat verzoeker “niet voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 5 van Titel XIII, Hoofdstuk 6 ‘Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen’ van de programmawet van 24 december 2002. Bijgevolg vervalt de plaatsing onder de hoede door de dienst Voogdij van Mijnheer Mohammad Hameed KHUSBEEN van rechtswege op de datum van de kennisgeving van deze beslissing.” Dit is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker werpt in een eerste middel de schending op van het zorgvuldigheidsbeginsel, het hoorrecht en het beginsel *audi et alteram partem*. Hij licht dit als volgt toe:

“Het zorgvuldigheidsbeginsel kan worden omschreven als een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur dat de overheid verplicht zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de beslissing en ervoor te zorgen dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk geïnventariseerd en gecontroleerd worden, zodat de overheid met kennis van zaken kan beslissen (formele zorgvuldigheid) en de betrokken belangen zorgvuldig inschat en afweegt, derwijze dat particuliere belangen niet nodeloos worden geschaad (materiële zorgvuldigheid).

Zulks impliceert dat de bestreden beslissing moet zorgen voor een afweging van betrokken belangen op basis van een redelijke afweging, die moet voldoen aan het redelijkheidsbeginsel en afdoende motivering (evenredig aan het belang en draagkrachtig) alvorens een beslissing te nemen.

Het beginsel *audi alteram partem* houdt in dat de overheid niet op zorgvuldige wijze een beslissing kan nemen zonder daarover de rechtsonderhorige de kans te hebben gegeven zich daarover te laten horen.

Het medisch onderzoek wordt niet gehecht aan de bestreden beslissing, noch

wordt de medische verantwoording mee opgenomen in de bestreden beslissing.

Evenmin werd de verzoeker de mogelijkheid geboden op een andere grond, dan wel een medische (tegen)expertise te voorzien in de juistheid van zijn relaas.

De verzoeker werd evenmin de kans geboden om zich te verweren, ten aanzien van het medisch onderzoek.

Hij kreeg enkel, zij het summier, kennis van de inhoud van het medisch onderzoek, bij de bestreden beslissing. De mogelijkheid om zich op een tegenexpertise te beroepen werd aldus aan verzoeker ontnemen.

Tot op heden, kan de verzoeker zich ook niet verdedigen tegen de bestreden beslissing, nu zij geen deel uitmaakt van de bestreden beslissing, er niet werd aangehecht en de inhoud hem niet tegenstelbaar is gemaakt.

Nochtans gaat het over het determinerende motief van de bestreden beslissing. Aldus is evenzeer het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

De verzoeker behoudt zich het recht voor om, na kennisname van het administratief dossier, desgevallend de zorgvuldigheid van medisch verslag na te gaan.

Het eerste middel is gegrond.”

5. In de memorie van wederantwoord behandelt verzoeker het eerste en het tweede middel samen, doch hij voegt in wezen niets toe betreffende het eerste middel.

Beoordeling

6. De hoorplicht houdt in dat het bestuur, bij afwezigheid van een formele regeling ter zake, niemand een voordeel kan weigeren dat zijn belangen aanmerkelijk kan beïnvloeden, noch hem dergelijk voordeel kan ontnemen noch hem een sanctie met een voldoende ernstig karakter kan opleggen zonder dat de betrokkene vooraf de gelegenheid wordt geboden om zijn standpunt op nuttige wijze te doen kennen. Bij de aanvraag van een voordeel is in beginsel aan deze voorwaarde voldaan doordat de aanvrager in zijn aanvraag alle nuttige elementen kan laten gelden.

Te dezen blijkt uit de “fiche niet-begeleide minderjarige vreemdeling” van 17 februari 2014 in het administratief dossier dat verzoeker op de hoogte werd gebracht van de twijfel van de dienst Vreemdelingenzaken over de ingeroepen minderjarigheid omwille van verzoekers fysieke verschijning, dat verzoeker documenten heeft ontvangen met informatie over het verloop van de leeftijdstest en dat verzoeker zich niet verzette tegen de uitvoering van de

leeftijdstest. De hoorplicht houdt niet in dat de dienst Vreemdelingenzaken verzoeker eerst op de hoogte moest brengen van de uitslag van het medisch onderzoek alvorens de bestreden beslissing te nemen.

Bovendien mist verzoekers kritiek feitelijke grondslag waar hij aanhaalt dat hij zich “tot op heden” niet kan verdedigen tegen de bestreden beslissing omdat hij geen kennis van het medisch onderzoek zou hebben. Het verslag van dat onderzoek bevindt zich immers in het administratief dossier zodat verzoeker er kennis van heeft kunnen nemen. Tot op heden formuleert verzoeker trouwens niet de minste concrete kritiek op de bevindingen van het medisch onderzoek.

Het eerste middel is in die mate ongegrond.

7. Het zorgvuldigheidsbeginsel vereist niet dat de dienst Voogdij een medische tegenexpertise moet laten uitvoeren of de betrokkene de mogelijkheid voor een tegenexpertise moet geven alvorens de beslissing te nemen omtrent het verval van de voogdij. Evenmin vereist dit beginsel dat de resultaten van het medisch onderzoek samen met de bestreden beslissing worden betekend.

Het eerste middel is in die mate ongegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

8. Verzoeker werpt in een tweede middel de schending op van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, van artikel 3 van het koninklijk besluit van 22 december 2003 ‘tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 “Voogdij over niet-begeleide minderjarigen vreemdelingen” van de Programmawet (I) van

24 december 2002' en van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur. Hij licht dit als volgt toe:

“Luidens de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen moet elke eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een bestuur en die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur, in de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen. Die motivering moet ‘afdoende’ zijn.

Aan deze motiveringsplicht is voldaan wanneer de bestreden beslissing duidelijk de met de goede plaatselijke aanleg of ruimtelijke ordening verband houdende redenen vermeldt waarop de vergunningverlenende overheid haar beslissing steunt en waaruit blijkt dat zij is uitgegaan van gegevens die in rechte en in feite juist zijn, dat zij die correct heeft beoordeeld en dat zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

Artikel 3, lid 2 van het Koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 ‘Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen’ van de programmawet van 24 december 2002 bepaalt:

‘Het medisch onderzoek, bedoeld in artikel 7 van Titel XIII, Hoofdstuk 6 ‘Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen’ van de programmawet van 24 december 2002, kan onder meer psychoaffectieve tests bevatten.’

De bestreden beslissing omvat enkel een reeks standaardzinnen, die geenszins als dergelijke afdoende motivering kunnen worden beschouwd.

Uit het onderzoek van de verwerende partij blijkt een tegenstrijdigheid te bestaan tussen enerzijds de door verzoeker afgelegde verklaringen en voorgelegde documenten en anderzijds de resultaten van het gevoerde medisch onderzoek, dat naar de verzoekende partij kan vermoeden, slechts een radiologisch onderzoek omvatte.

In die omstandigheden kwam het aan de verwerende partij toe om bijkomend onderzoek te voeren. Artikel 3, lid 2 van het Koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 ‘Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen’ van de programmawet van 24 december 2002 voorziet in de mogelijkheid om een psychoaffectieve test te voorzien. De verwerende partij heeft echter nagelaten om een dergelijke test te bevelen, minstens te motiveren waarom zij een dergelijke test niet noodzakelijk achtte.

Het feit dat het medisch onderzoek door de wet is ingesteld als ultiem bewijsmiddel om de al dan niet minderjarigheid van de betrokkene te achterhalen, doet daaraan geen afbreuk, nu een dergelijke psychoaffectieve test net deel uitmaakt van het medisch onderzoek.

Aangezien de bestreden beslissing tot een zorgvuldige, volledige en juiste feitenvinding moet komen, teneinde deze in overweging te nemen, dient te worden gesteld dat het tweede middel gegrond is.”

9. In de memorie van wederantwoord voegt verzoeker toe dat nog steeds niet blijkt op grond van welke twijfel de dienst Voogdij verplicht zou zijn geweest een medisch onderzoek te bevelen. Verzoeker beschikt over officiële documenten en voor de controle van zijn verklaringen kunnen ook psycho-affectieve testen worden uitgevoerd. De verwerende partij is niet gebonden

door de uitslag van het medisch onderzoek. Zij kan op basis van andere coherente elementen besluiten dat er toch sprake is van minderjarigheid, te dezen onder meer op grond van verzoekers identiteitsdocumenten.

Beoordeling

10. Wat het medisch onderzoek betreft, is de bestreden beslissing formeel afdoende gemotiveerd wanneer het resultaat van dat onderzoek in die beslissing wordt vermeld. Te dezen geeft de bestreden beslissing de conclusie van het medisch onderzoek weer, waaruit blijkt dat verzoeker meer dan achttien jaar oud is. Het verslag van het medisch onderzoek bevindt zich in het administratief dossier en verzoeker toont niet aan dat hij er geen kennis van heeft kunnen nemen.

Het tweede middel is in die mate ongegrond.

11. Zoals uit de behandeling van het eerste middel blijkt, is verzoeker op de hoogte gesteld van de reden waarom de dienst Vreemdelingenzaken twijfelde aan de door verzoeker zelf opgegeven leeftijd, met name omwille van zijn fysieke verschijning. Artikel 7 van Titel XIII, hoofdstuk 6, “voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen”, van de Programmawet (I) van 24 december 2002 voorziet het medisch onderzoek net als ultiem bewijsmiddel in geval van twijfel. Anders dan verzoeker voorhoudt, hoeft een tegenstrijdigheid tussen de opgegeven leeftijd en de voorgelegde documenten enerzijds en de uitslag van het medisch onderzoek anderzijds niet te leiden tot bijkomend onderzoek zoals psychoaffectieve tests. Artikel 3 van het door verzoeker aangehaalde koninklijk besluit van 22 december 2003 voorziet weliswaar de mogelijkheid van psychoaffectieve tests, doch er is geenszins sprake van een verplichting bij het uitvoeren van een medisch onderzoek. Noch deze laatste bepaling, noch het zorgvuldigheidsbeginsel is derhalve geschonden door het niet uitvoeren van psychoaffectieve tests nu de uitslag van het uitgevoerde medisch onderzoek duidelijk is en als dusdanig ook niet door verzoeker wordt betwist. Uit niets blijkt dat het uitgevoerde onderzoek niet volstond.

Het tweede middel is ook in die mate ongegrond.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

12. Verzoeker werpt in een derde middel de schending op van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Hij licht dit als volgt toe:

“De bestreden beslissing overweegt dat het door verzoekende partij overgelegde document niet gelegaliseerd is en dus niet dienstig kan zijn.

Een minderjarige asielzoeker - die geen van de landstalen machtig is - kan bezwaarlijk verweten worden dat hij niet in staat is geweest de documenten in zijn bezit te laten legaliseren.

Nergens blijkt bovendien dat de verwerende partij de (minderjarige) verzoeker gewezen heeft op de noodzaak om een gelegaliseerd document voor te leggen.

Aldus schendt de bestreden beslissing het zorgvuldigheidsbeginsel, minstens het redelijkheidsbeginsel.

Het derde middel is gegrond.”

13. In de memorie van wederantwoord stelt verzoeker dat de verwerende partij in de memorie van antwoord niet ingaat op het derde middel en het klaarblijkelijk niet betwist.

Beoordeling

14. Artikel 30 van de wet van 16 juli 2004 ‘houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht’ (hierna: het WIPR) bepaalt dat een buitenlandse rechterlijke beslissing of authentieke akte moet worden gelegaliseerd om in België geheel of bij uittreksel, in origineel of in afschrift, te worden voorgelegd. Noch het zorgvuldigheidsbeginsel, noch het redelijkheidsbeginsel kunnen hieraan afbreuk doen.

Bovendien wordt in de bestreden beslissing gewezen op

artikel 28, § 2, van het WIPR, naar luid waarvan het tegenbewijs van de door de buitenlandse overheid vastgestelde feiten met alle middelen mag worden aangebracht. Het resultaat van een medische leeftijdsbepaling, waarop de bestreden beslissing is gesteund, vormt dergelijk (tegen)bewijsmiddel. Verzoeker gaat niet op dit laatste motief in.

Het derde middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negen september tweeduizend vijftien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques